

Biuro Prewencji Komendy Głównej Policji

„Zatwierdzam”

*Pierwszy Zastępca
Komendanta Głównego Policji
nadinsp. Arkadiusz PAWEŁCZYK*

***Sprawozdanie**
z realizacji przez jednostki organizacyjne Policji w 2008 roku
procedury „Niebieskie karty” oraz analiza ilościowa i jakościowa przeprowadzonych działań*

Warszawa, marzec 2009

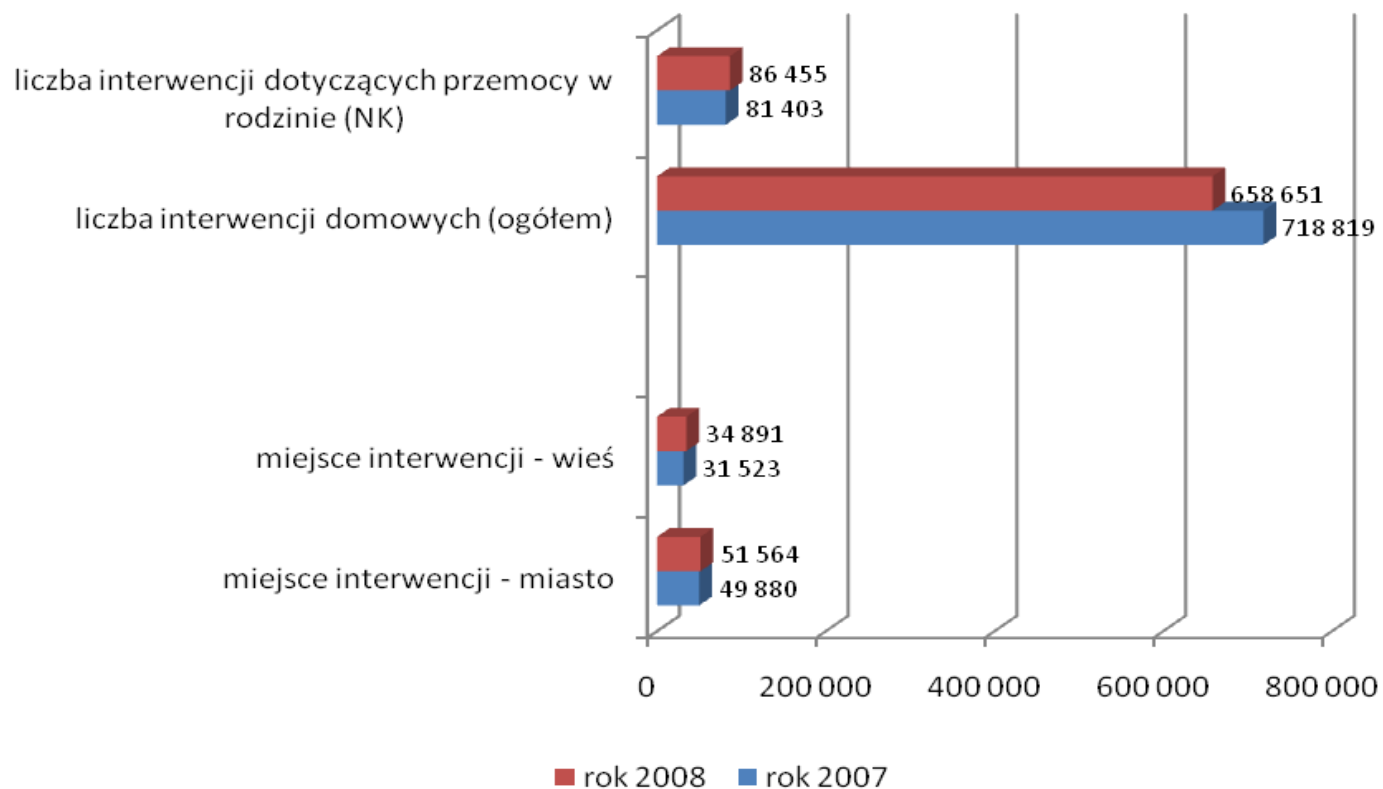
Analiza zmian ilościowych i jakościowych dotyczących działań Policji podjętych wobec przemocy w rodzinie w 2008 roku na podstawie danych zgromadzonych podczas realizacji procedury „Niebieskie karty”

Dane zgromadzone przez jednostki organizacyjne Policji w 2008 roku podczas realizacji procedury „Niebieskie karty” stanowiącej reakcję na zaistnienie zjawiska przemocy w rodzinie i służącej ochronie jej ofiar przed wtórną wiktymizacją, pozwalają zaobserwować pewne zmiany pojawiające się w tym obszarze w odniesieniu do analogicznego okresu roku 2007. Analiza materiału umieszczonego w załączniku do niniejszego opracowania pozwala na sformułowanie opisu tych zmian, zarówno w kontekście ilościowym, jak i jakościowym, który przedstawiony został w niniejszym opracowaniu.

Widoczne jest, że ogólna liczba interwencji domowych podjętych przez policjantów na terenie całego kraju w wyniku otrzymanego zgłoszenia, wydanego polecenia, czy też w konsekwencji własnej inicjatywy i ustaleń dokonanych podczas wykonywania innych zadań służbowych w porównaniu do roku 2007 zmalała o 8,1% i wyniosła 658 651 (rok 2007 – 718 819). Odmienna sytuacja odnosi się natomiast do liczby interwencji dotyczących przemocy w rodzinie, gdyż w analizowanym okresie ich liczba wyniosła 86 455, a w roku 2007 – 81 403, co oznacza 6,2% wzrost. Ponadto, w roku 2007 liczba przedmiotowych interwencji stanowiła 11% ogólnej liczby wszystkich odnotowanych interwencji domowych, a w roku 2008 już 13,1%. Należy również dodać, iż udział procentowy interwencji wobec przemocy w rodzinie w ogólnej liczbie interwencji domowych przeprowadzonych w poszczególnych województwach był niezwykle zróżnicowany. Dla zobrazowania, na przykład w województwie dolnośląskim wyniósł aż 69%, w świętokrzyskim 40,8%, w wielkopolskim 35%, natomiast w śląskim i łódzkim już tylko po 7%, w pomorskim 8,7%, czy też w lubelskim, opolskim oraz na terenie działania Komendy Stołecznej Policji po 9%. Dane ilościowe wskazują równocześnie, że wzrost liczby interwencji związanych z przemocą domową dotyczy zarówno terenu miasta, gdyż w roku 2008 było ich tam o 1 684 przypadki (3,3%) więcej niż w roku 2007, jak i terenów wiejskich na których analogiczna różnica wynosi 3 368 przypadków (9,6%), co obrazuje poniższy wykres. Ponadto, szczegółowa analiza wartości odnotowanych w poszczególnych województwach oraz na terenie działania KSP wskazuje, że największą liczbę przedmiotowych interwencji przeprowadzono w województwie wielkopolskim

(9 579), części województwa mazowieckiego podległej KWP zs. w Radomiu (8 722) oraz śląskim (7 817), a najmniejszą w województwie opolskim (2 599), podlaskim (3 333) oraz na terenie podległym Komendzie Stołecznej Policji (3 637).

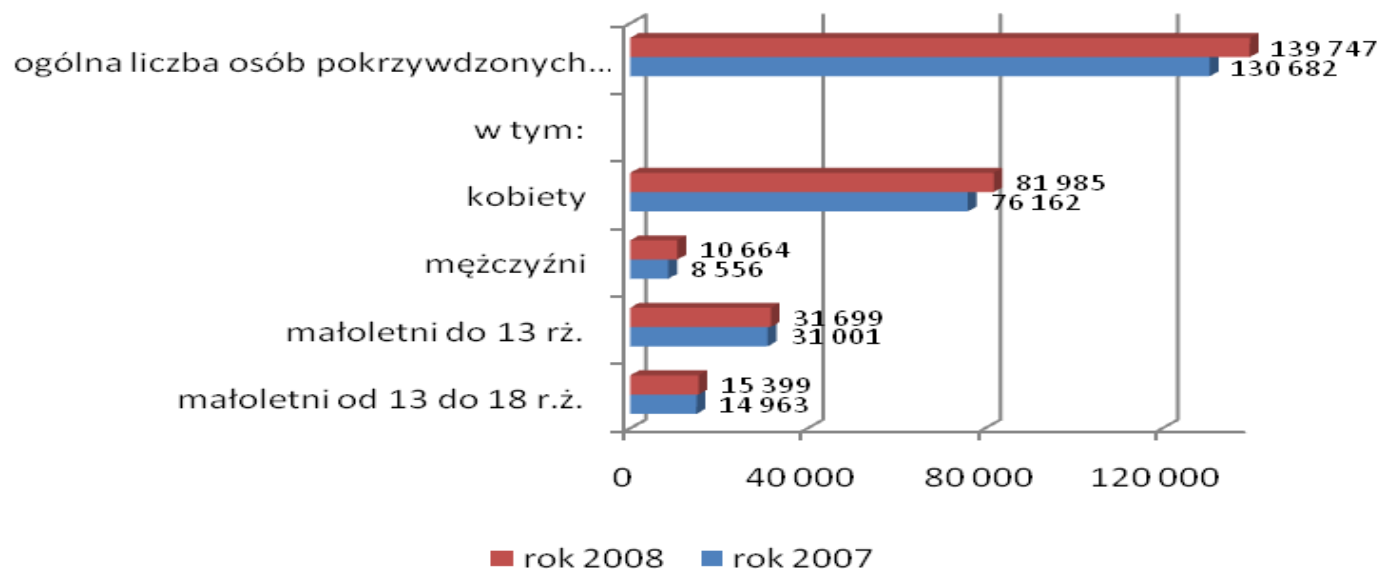
Wykres 1. Liczba interwencji domowych przeprowadzonych przez Policję w roku 2007 oraz 2008 na terenie kraju wraz z liczbą interwencji wobec przemocy w rodzinie oraz podziałem na miejsce ich przeprowadzenia (l.bez.)¹.

¹ Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z komend wojewódzkich oraz Stołecznej Policji, zgromadzonych w związku z obowiązującą sprawozdawczością z realizacji procedury „Niebieskie karty”.

Wzrost liczby przypadków przemocy w rodzinie pociąga za sobą wzrost liczby osób pokrzywdzonych w wyniku zaistnienia tego zjawiska. Dane statystyczne zgromadzone przez Policję wskazują, że na przestrzeni 2008 roku takich osób było o 9 065 (7%) więcej, aniżeli w analogicznym okresie roku poprzedniego (2007r. – 130 682, 2008r. – 139 747). Przy czym największy wzrost liczby osób pokrzywdzonych w stosunku do roku 2007 dotyczy mężczyzn (24,6%) oraz kobiet (7,6%), a najmniejszy osób małoletnich do 13 roku życia (2,2%). Wzrost liczby osób małoletnich między 13 a 18 rokiem życia pokrzywdzonych w wyniku przemocy w rodzinie wyniósł natomiast 2,9% w stosunku do roku 2007, co zaobserwować można na poniższym wykresie. Ponadto, szczegółowa analiza wartości odnotowanych w poszczególnych województwach oraz na terenie działania KSP wskazuje, iż największą liczbę osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy w rodzinie odnotowano w części województwa mazowieckiego podległej KWP zs. w Radomiu (15 409), w województwie wielkopolskim (13 875) oraz śląskim (13 043).

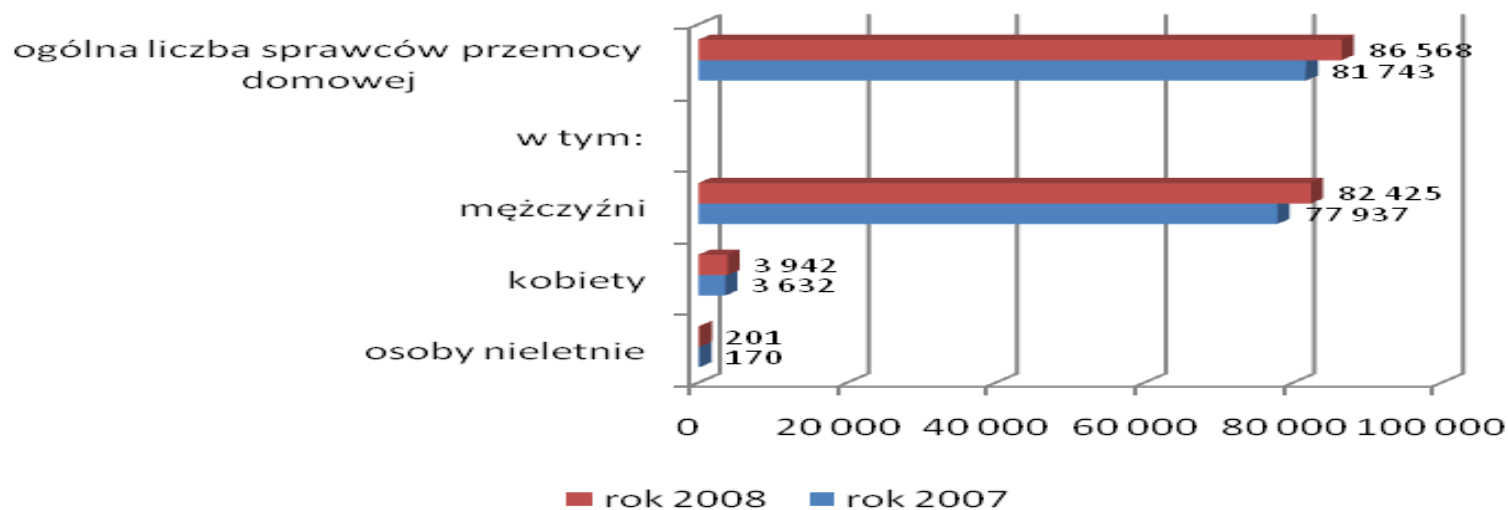
Wykres 2. Liczba osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy w rodzinie odnotowana w Polsce na przestrzeni roku 2007 oraz 2008 (l.bez.)².

² Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z komend wojewódzkich oraz Stołecznej Policji, zgromadzonych w związku z obowiązującą sprawozdawczością z realizacji procedury „Niebieskie karty”.

Bezpośrednią konsekwencją wzrostu ogólnej liczby przypadków przemocy w rodzinie stanowi również wzrost ogólnej liczby jej sprawców, który w analizowanym okresie wyniósł blisko 6%. W 2008 roku na terenie całej Polski 3 942 kobiety oraz 82 425 mężczyzn dopuściło się stosowania przemocy wobec osób najbliższych, co w porównaniu do analogicznego okresu roku 2007 stanowi wzrost o odpowiednio – 8,5% oraz 5,7%. W przypadku nieletnich sprawców przemocy w rodzinie również zaznaczył się wzrost tej liczby o 31 przypadków, co stanowi aż 18,2%, a zgromadzone dane przedstawia poniższy wykres. Ponadto, szczegółowa analiza wartości odnotowanych w poszczególnych województwach oraz na terenie działania KSP wskazuje, iż największą liczbę sprawców przemocy w rodzinie odnotowano w województwie wielkopolskim (9 205), w części województwa mazowieckiego podległej KWP zs. w Radomiu (8 841) oraz województwie śląskim (7 859), co pozostaje w bezpośrednim związku z liczbą interwencji przeprowadzonych wobec przemocy w rodzinie.

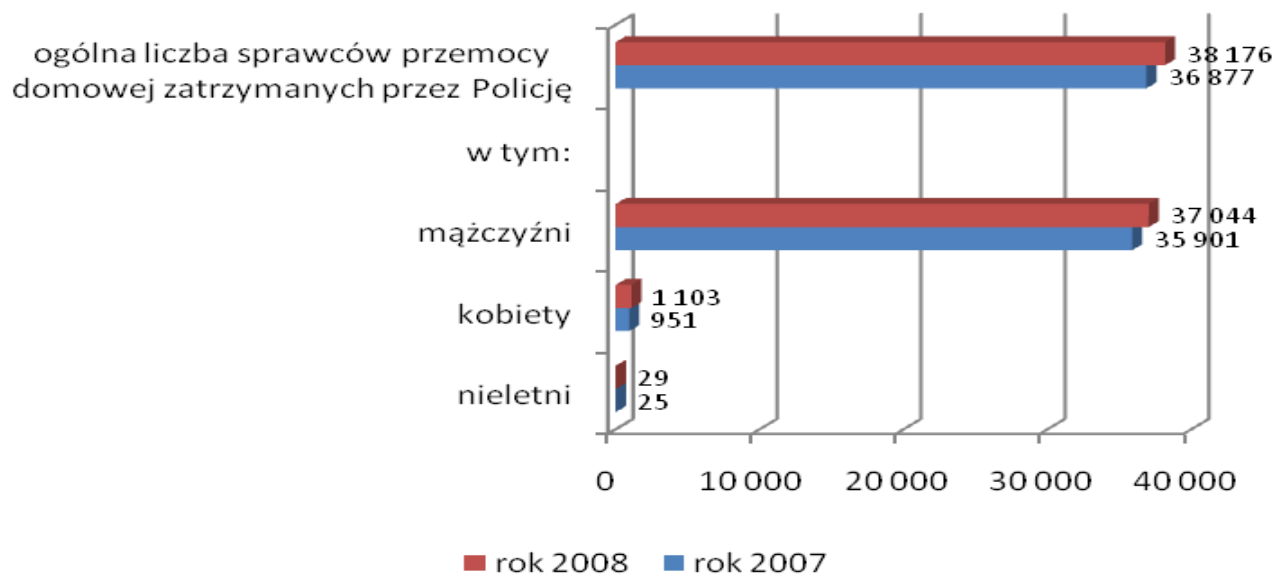
Wykres 3. Liczba sprawców przemocy w rodzinie odnotowana w Polsce
na przestrzeni roku 2007 oraz 2008 (l.bez.)³.

³ Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z komend wojewódzkich oraz Stołecznej Policji, zgromadzonych w związku z obowiązującą sprawozdawczością z realizacji procedury „Niebieskie karty”.

Zgromadzone dane pozwalają zaobserwować, że w omawianym okresie o 3,5% wzrosła również ogólna liczba sprawców przemocy w rodzinie, którzy w wyniku interwencji zostali zatrzymani przez Policję (z 36 877 przypadków w roku 2007 do 38 176 w roku 2008). Przy czym dodać należy, że wzrost liczby zatrzymanych mężczyzn-sprawców przemocy w porównaniu do roku 2007 osiągnął 3,2%, a w przypadku kobiet wyniósł aż 16%. Liczba nieletnich sprawców przemocy w rodzinie zatrzymanych przez Policję zwiększyła się natomiast o 4 przypadki, co również stanowi 16-procentowy wzrost. Natomiast szczegółowa analiza pozwala ponadto stwierdzić, że Policja zatrzymała największą liczbę sprawców przemocy w rodzinie w części województwa mazowieckiego podległej KWP zs. w Radomiu (4 057), a także w województwie śląskim (3 939) oraz dolnośląskim (3 206). Dane obrazuje poniższy wykres.

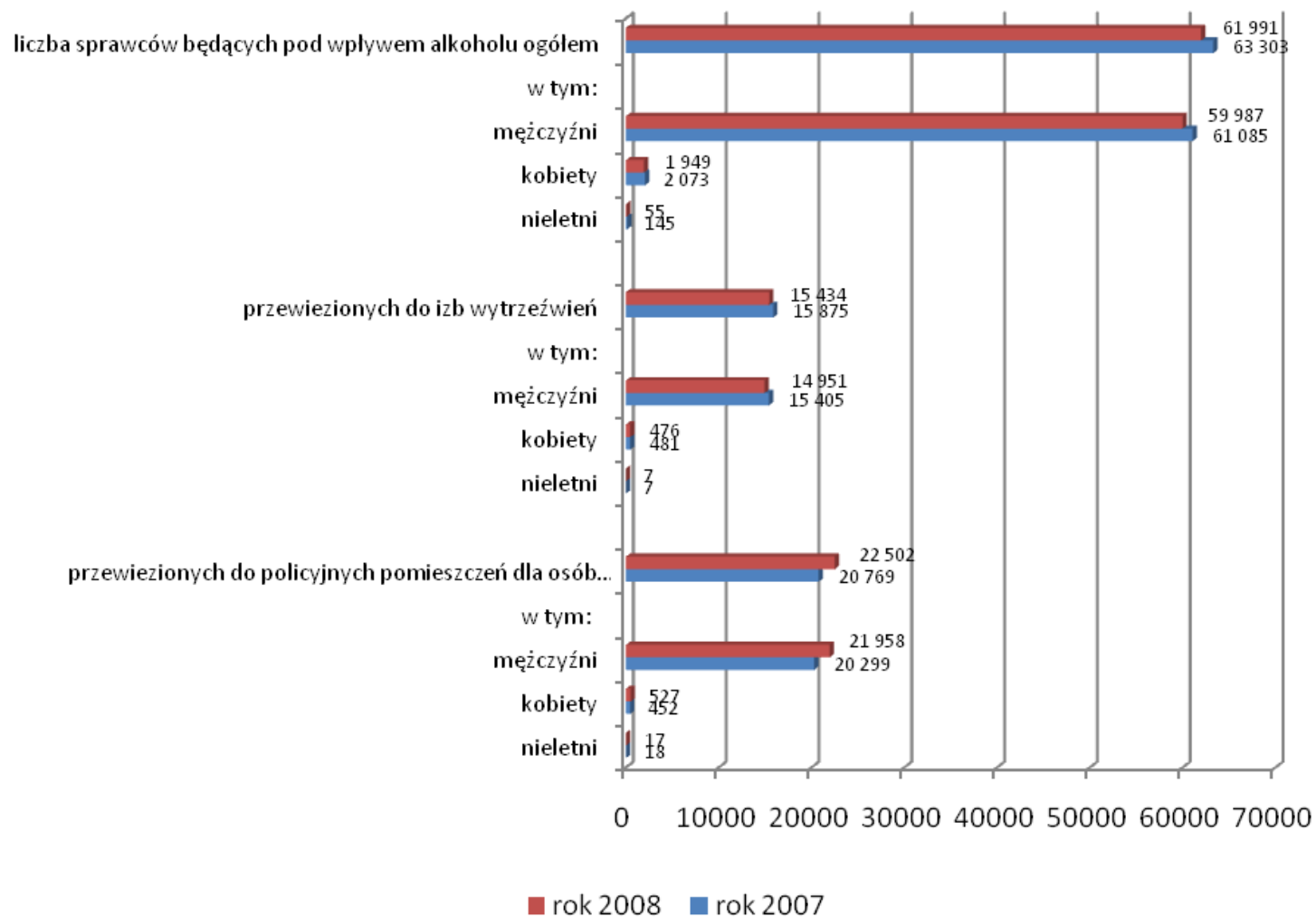
Wykres 4. Liczba sprawców przemocy w rodzinie zatrzymanych przez Policję na terenie Polski na przestrzeni 2007 oraz 2008 roku (l.bez.)⁴.

⁴ Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z komend wojewódzkich oraz Stołecznej Policji, zgromadzonych w związku z obowiązującą sprawozdawczością z realizacji procedury „Niebieskie karty”.

Przemoc wobec osób najbliższych niezwykle często stosowana jest przez sprawców znajdujących się pod wpływem alkoholu, jednakże zgromadzone dane wskazują, że w porównywanych latach (2007 i 2008) nastąpił spadek ogólnej liczby tych sprawców z 63 303 przypadków w 2007 roku do 61 991 przypadków w roku 2008, co oznacza spadek o 2,1%. Zmniejszyła się bowiem zarówno liczba mężczyzn-sprawców przemocy, jak i kobiet, a spadek liczby nieletnich sprawców będących pod wpływem alkoholu wyniósł aż 62% (ze 145 przypadków w roku 2007 do 55 w roku 2008). Nieznaczną tendencję spadkową zaobserwować można również w odniesieniu do ogólnej liczby sprawców doprowadzonych do izb wytrzeźwień, która wyniosła 2,8% (z 15 875 przypadków w 2007 roku do 15 434 w roku 2008). Z kolei znaczną tendencję wzrostową, bo wynoszącą aż 8,3%, jedynie w przypadku ogólnej liczby sprawców doprowadzonych w celu wytrzeźwienia do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych (z 20 769 osób w roku 2007 do 22 502 w roku 2008), co zaobserwować można na wykresie nr 5. Ponadto, szczegółowa analiza wartości odnotowanych w poszczególnych województwach oraz na terenie działania KSP wskazuje, iż największą liczbę sprawców przemocy w rodzinie do wytrzeźwienia w policyjnych pomieszczeniach dla osób zatrzymanych doprowadzili policjanci KWP zs. w Radomiu (3 513), a następnie policjanci województwa podkarpackiego (2 288) oraz dolnośląskiego (1 959), co przewyższa znacząco średnią krajową liczbę wynoszącą 1 323 osoby.

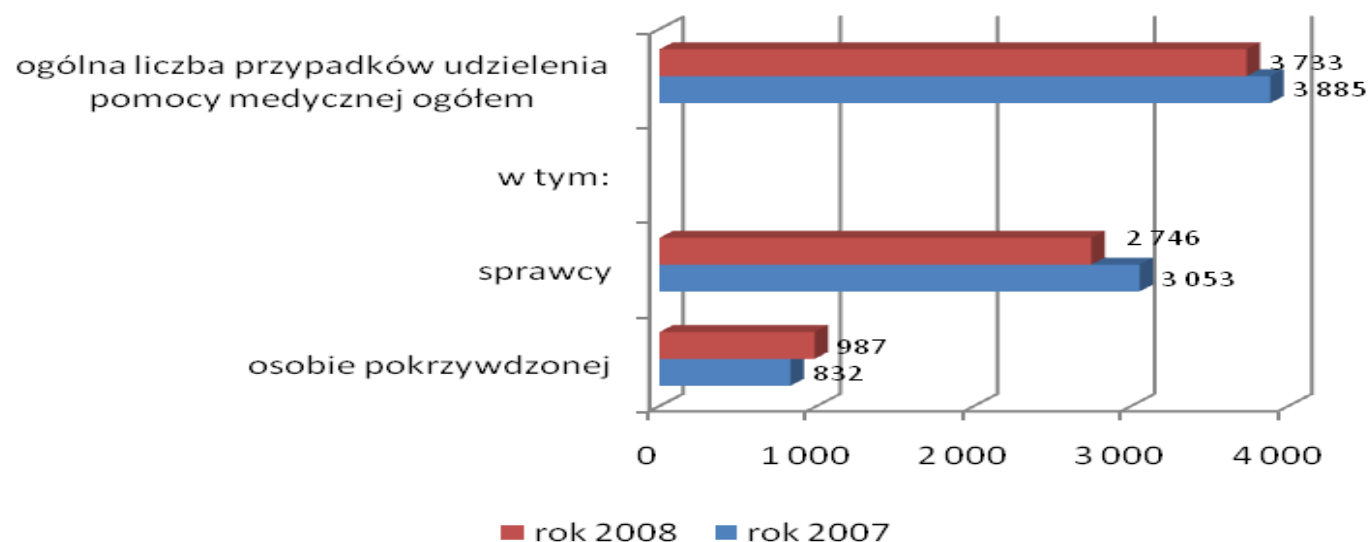
Wykres 5. Liczba sprawców przemocy w rodzinie będących pod wpływem alkoholu odnotowana na terenie Polski na przestrzeni 2007 oraz 2008 roku (l.bez.)⁵.

⁵ Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z komend wojewódzkich oraz Stołecznej Policji, zgromadzonych w związku z obowiązującą sprawozdawczością z realizacji procedury „Niebieskie karty”.

Na podstawie analizy można zauważyć, że w 2008 roku o 4% spadła ogólna liczba przypadków udzielenia pomocy medycznej podczas przeprowadzania interwencji wobec przemocy w rodzinie (2007 r. – 3 885, 2008 r. – 3 733), przy czym w przypadku sprawców w porównaniu do roku 2007 spadek ten dotyczył 307 przypadków, czyli 10% (2007 r. – 3 053, 2008 r. – 2 746), natomiast wobec osób pokrzywdzonych liczba ta wzrosła aż o 18,6% (z 832 przypadków w roku 2007 do 987 w roku 2008), co zaobserwować można na poniższym wykresie. Przy czym największą liczbę przypadków udzielenia pomocy medycznej odnotowano w województwie wielkopolskim (475), w części województwa mazowieckiego podległej KWP zs. w Radomiu (357) oraz w województwie małopolskim (356).

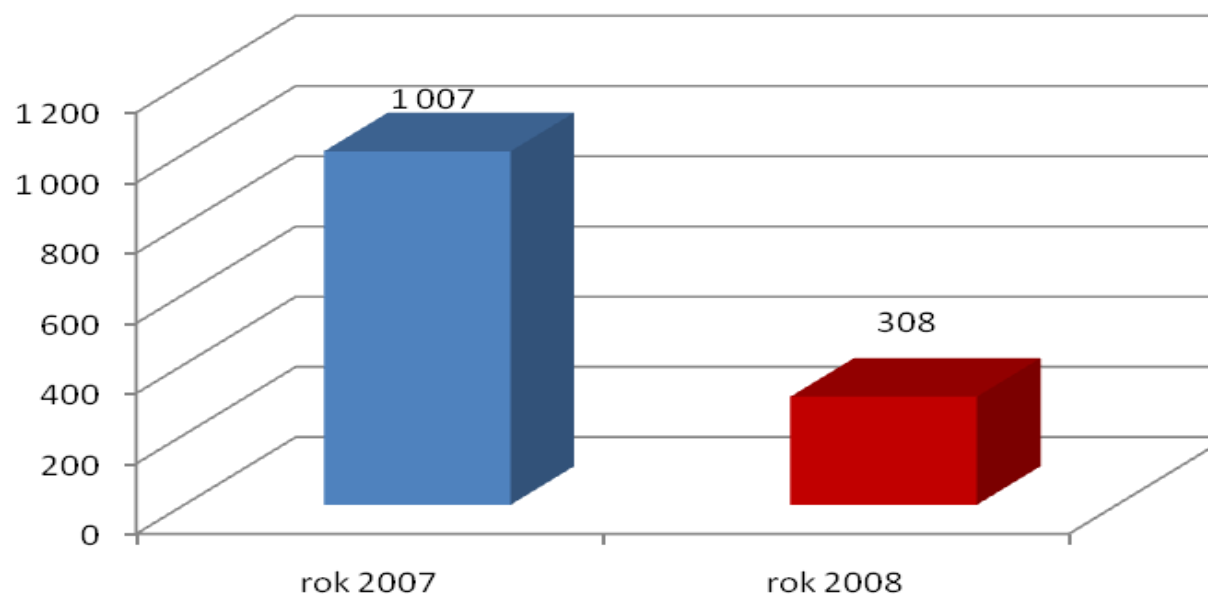
Wykres 6. Liczba przypadków udzielenia pomocy medycznej podczas interwencji wobec przemocy w rodzinie odnotowana w Polsce na przestrzeni 2007 oraz 2008 roku (l.bez.)⁶.

⁶ Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z komend wojewódzkich oraz Stołecznej Policji, zgromadzonych w związku z obowiązującą sprawozdawczością z realizacji procedury „Niebieskie karty”.

Analiza danych statystycznych zgromadzonych podczas realizacji przez Policję procedury „Niebieskie karty” oraz poniższy wykres pozwalają również stwierdzić, że znacząco obniżyła się liczba dzieci przewiezionych w związku z przemocą występującą w ich rodzinnych domach do placówek opiekuńczych lub też do innych członków rodziny, z 1007 w 2007 roku do 308 w roku 2008, co oznacza aż 69 procentowy spadek. Przy czym największą liczbę dzieci przewiezionych do wymienionych miejsc odnotowano na terenie działania KSP (58), w województwie małopolskim (32) oraz w województwie podlaskim (30).

Wykres 7. Liczba dzieci przewiezionych na terenie Polski na przestrzeni 2007 oraz 2008 roku w związku z przemocą domową do placówek lub rodziny (l.bez.)⁷.

⁷ Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z komend wojewódzkich oraz Stołecznej Policji, zgromadzonych w związku z obowiązującą sprawozdawczością z realizacji procedury „Niebieskie karty”.

Na przestrzeni 2008 roku na terenie działania komend wojewódzkich oraz Stołecznej Policji wszczęto w związku z prowadzeniem procedury „Niebieskie karty” o 9,8% więcej postępowań przygotowawczych w stosunku do roku 2007 (2007 r. – 11 632, 2008 r. – 12 781). Natomiast liczba postępowań, w wyniku których stwierdzono zaistnienie przestępstwa utrzymała się na takim samym poziomie (2007r. – 7 199, 2008r. – 7 209), a postępowań zakończonych wzrosła w porównaniu do 2007 roku o 5,7% (2007 r. – 9 663, w 2008 r. – 10 221). Dane te przedstawione zostały na poniższym wykresie. Ponadto, szczegółowa analiza wartości odnotowanych w poszczególnych województwach oraz na terenie podległym KSP wskazuje, iż największą liczbę przedmiotowych postępowań wszczęli policjanci województwa śląskiego (2 640), KSP (1 435) oraz województwa wielkopolskiego (1 156).

Wykres 8. Liczba postępowań z art. 207 kk prowadzonych przez komendy wojewódzkie oraz Stołeczną Policję w związku z procedurą „Niebieskie karty” na przestrzeni 2007 oraz 2008 roku (l.bez.)⁸.

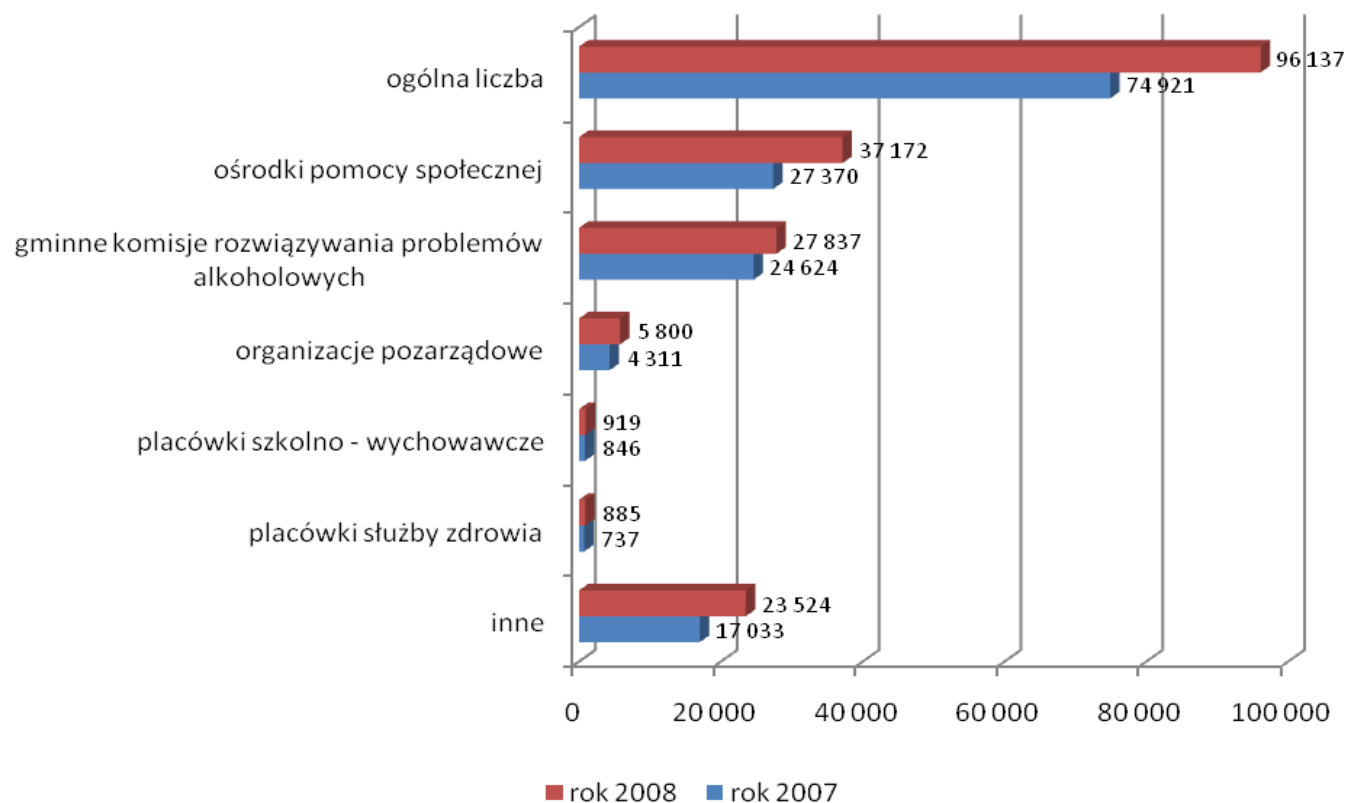

⁸ Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z komend wojewódzkich oraz Stołecznej Policji, zgromadzonych w związku z obowiązującą sprawozdawczością z realizacji procedury „Niebieskie karty”.

Dane dotyczące realizacji procedury „Niebieskie karty” zawierają również liczbę informacji związanych z przemocą w rodzinie przekazywanych w 2008 przez Policję do różnych instytucji, placówek oraz organizacji funkcjonujących na terenie całego kraju. Ich ogólna liczba w porównaniu do roku 2007 wzrosła aż o 28,3% (z 74 921 w roku 2007 do 96 137 w roku 2008). Znaczny wzrost procentowy zaznaczył się w przypadku liczby informacji przekazanych do organizacji pozarządowych z 4 311 w roku 2007 do 5 800 w roku 2008 (34,5%), ośrodków pomocy społecznej z 27 370 w roku 2007 do 37 172 w roku 2008 (35,8%), podmiotów określonych jako „inne” z 17 033 w roku 2007 do 23 524 w roku 2008 (38,1%), placówek służby zdrowia z 737 w roku 2007 do 885 w roku 2008 (20%), a także gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych z 24 624 w roku 2007 do 27 837 w roku 2008 (13%). Natomiast liczba informacji przekazanych do placówek szkolno-wychowawczych wzrosła w porównaniu do roku 2007 o 8,3% (2007 r. - 846, 2008 r. - 919), co przedstawia poniższy wykres. Ponadto, szczegółowa analiza danych dotyczących poszczególnych województw oraz obszaru działania KSP pozwala zaobserwować, iż największą ogólną liczbę przedmiotowych informacji przekazano w województwie dolnośląskim (16 863), wielkopolskim (9 846), a także w części województwa mazowieckiego podległej KWP zs. w Radomiu (9 540). Należy zauważyć, iż w większości województw liczba informacji dotyczących przemocy w rodzinie znacznie przewyższa liczbę interwencji wobec przemocy w rodzinie, co jest wynikiem przekazywania informacji o sytuacji rodziny, w której dochodzi do przemocy nawet do kilku specjalistycznych podmiotów świadczących pomoc jej ofiarom. Jednakże można również zaobserwować

niepokojącą sytuację, gdy liczba przedmiotowych informacji jest niższa od liczby założonych niebieskich kart (województwa: kujawsko-pomorskie, śląskie, małopolskie, lubelskie, podkarpackie oraz obszar podległy KSP).

Wykres 9. Liczba informacji związanych z przemocą w rodzinie przesłanych przez Policję na terenie Polski do różnych instytucji na przestrzeni 2007 oraz 2008 roku (l.bez.)⁹.

⁹ Opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z komend wojewódzkich oraz Stołecznej Policji, zgromadzonych w związku z obowiązującą sprawozdawczością z realizacji procedury „Niebieskie karty”.

Podsumowując informacje dotyczące realizacji przez Policję procedury „Niebieskie karty” w 2008 roku w odniesieniu do analogicznego okresu roku 2007 stwierdzić można, iż utrzymały się tendencje określone w analizie przeprowadzonej za pierwsze półrocze 2008 roku. Co prawda w ogólnej liczbie interwencji domowych przeprowadzonych przez policjantów na terenie całego kraju odnotowano spadek, jednakże wrosła liczba interwencji dotyczących przemocy w rodzinie. Zwiększył się również procentowy udział interwencji przeprowadzonych wobec przemocy w rodzinie w ogólnej liczbie odnotowanych interwencji domowych. Można podtrzymać twierdzenie, iż tendencja wzrostowa w przypadku interwencji, które zakończone zostały założeniem „Niebieskiej karty” wynika z faktu wejścia w życie *Zarządzenia nr 162 KGP z dnia 18 lutego 2008 roku w sprawie metod i form wykonywania przez Policję zadań w związku z przemocą w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie karty”*, zgodnie z którym policjant podejmuje obecnie czynności związane z procedurą nie tylko podczas interwencji domowej będącej konsekwencją polecenia dyżurnego lub innej osoby upoważnionej, ale również z własnej inicjatywy wynikającej z własnych ustaleń. Zapewne nie bez znaczenia pozostaje tu również zapis przedmiotowego aktu prawnego, który mówi, że policjant podejmuje czynności związane z procedurą również wtedy, gdy podczas wykonywania innych obowiązków służbowych uzyskał informację o istniejącej przemoc w rodzinie, a także wtedy, gdy ma uzasadnione podejrzenie jej występowania i jednocześnie zachodzi konieczność udzielenia pomocy jej ofiarom. Wydaje się więc zasadne stwierdzenie, że poszerzenie zakresu sytuacji, które sprzyjać mogą zastosowaniu przez policjantów procedury „Niebieskiej karty” może wpływać na wzrost liczby założonych kart. Należy ponadto zaznaczyć, że wzrost liczby interwencji dotyczących przemocy w rodzinie nastąpił zarówno w miastach, jak też na terenach wiejskich.

Z perspektywy działań zapobiegawczych niezwykle ważną kwestią jest sytuacja ofiar przemocy w rodzinie. W analizowanym okresie ogólna liczba osób pokrzywdzonych w wyniku tego zjawiska wzrosła, jednakże należy podkreślić, że największy wzrost zaznaczył się w liczbie mężczyzn oraz kobiet, jako ofiar przemocy, co wskazuje, iż nie zachowała się tendencja obserwowana w pierwszym półroczu 2008 roku, która wskazywała również na wzrost liczby osób małoletnich do 13 roku życia pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej.

Zgromadzone dane dotyczące sprawców przemocy pozwalają natomiast stwierdzić, że w analizowanym okresie wzrosła ich liczba, przy czym –tak jak w pierwszym półroczu- największy wzrost dotyczył liczby kobiet-sprawców, co zdaje się pozostawać w korelacji ze wzrostem liczby mężczyzn-ofiar przemocy oraz zgłaszaniem przez nich sytuacji przemocowych i prośbą o interwencję Policji. Jednocześnie należy zaznaczyć, że kobiety-sprawcy były w 2008 częściej zatrzymywane niż w roku poprzednim (2007), gdyż procentowy wzrost ich liczby był większy, aniżeli mężczyzn-sprawców zatrzymanych w związku z przemocą w rodzinie. Z kolei ogólna liczba osób stosujących przemoc wobec najbliższych będących pod wpływem alkoholu w porównaniu do roku 2007 spadła, a podobna tendencja zaznaczyła się również w przypadku ogólnej liczby sprawców doprowadzonych do izb wytrzeźwień. Natomiast znaczna tendencja wzrostowa (8,3%) zaznaczyła się w odniesieniu do ogólnej liczby sprawców przemocy w rodzinie doprowadzonych w celu wytrzeźwienia do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych. Sytuacja ta może być konsekwencją systematycznego uwrażliwiania policjantów na konieczność „odseparowywania” sprawców przemocy w rodzinie od pozostałych jej członków. Przy braku innych systemowych rozwiązań w tym zakresie, doprowadzenie nietrzeźwego agresywnego sprawcy wydawać się może najlepszym z doraźnych rozwiązań, które przyczynia się do ochrony ofiar przemocy przed wtórną wiktymizacją.

Ponadto przedmiotowa analiza wskazuje również, że w opisywanym okresie spadła ogólna liczba przypadków udzielenia pomocy medycznej podczas przeprowadzania interwencji wobec przemocy w rodzinie, a także znacząco spadła liczba dzieci przewiezionych w związku z zaistnieniem przemocy w rodzinie do placówek opiekuńczych lub rodziny. Wzrosła natomiast ogólna liczba informacji związanych z przemocą przekazywanych przez Policję do różnych instytucji, placówek oraz organizacji funkcjonujących na terenie całego kraju. Można przypuszczać, że systematyczne podkreślanie istoty współpracy między instytucjonalnej dla efektywności działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie skutkuje faktem znaczącego wzrostu liczby informacji przekazanych do organizacji pozarządowych, ośrodków pomocy społecznej, placówek służby zdrowia, czy też gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Jednakże należy również podkreślić niepokojącą sytuację obserwowaną w pięciu województwach oraz na terenie podległym Komendzie Stołecznej Policji, gdzie ogólna liczba przedmiotowych informacji jest mniejsza od liczby założonych niebieskich kart.

Istotny element przedmiotowego opracowania stanowiła również analiza liczby postępowań przygotowawczych z art. 207 kk prowadzonych przez komendy wojewódzkie oraz Stołeczną Policję w związku z realizacją procedury „Niebieskie karty”. Wskazuje ona, iż w opisywanym okresie wzrosła zarówno liczba postępowań wszczętych, jak też liczba postępowań, w wyniku których stwierdzono zaistnienie przestępstwa znęcania się fizycznego lub psychicznego nad osobą najbliższą oraz postępowań zakończonych.

Wnioski nasuwające się na podstawie analizy zmian ilościowych i jakościowych dotyczących działań Policji podjętych wobec przemocy w rodzinie w 2008 roku, przeprowadzonej na podstawie danych zgromadzonych podczas realizacji procedury „Niebieskie karty”:

1. Uzasadnione jest kontynuowanie dotychczasowej praktyki związanej z wejściem w życie *Zarządzenia nr 162 KGP z dnia 18 lutego 2008 roku w sprawie metod i form wykonywania przez Policję zadań w związku z przemocą w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie karty”* dotyczącej systematycznego podkreślania i uświadamiania faktu, że obecnie policjant powinien podejmować czynności związane z procedurą nie tylko podczas interwencji domowej będącej konsekwencją polecenia dyżurnego lub innej osoby upoważnionej, ale również z własnej inicjatywy wynikającej z dokonanych ustaleń. Ponadto z zapisu, który określa, że policjant powinien podejmować czynności związane z procedurą również wtedy, gdy podczas wykonywania innych obowiązków służbowych uzyskał informację o istniejącej przemoc w rodzinie lub też, gdy ma uzasadnione podejrzenie jej występowania i jednocześnie zachodzi konieczność udzielenia pomocy jej ofiarom. Szczególny nacisk na kształtowanie świadomości policjantów w zakresie indywidualnych oraz społecznych skutków doświadczania przemocy w rodzinie powinno położyć się podczas wdrażania organizowanego centralnie kursu specjalistycznego dla policjantów koordynujących realizację procedury „Niebieskie karty”, a w konsekwencji również podczas szkoleń kaskadowych organizowanych w ramach lokalnego doskonalenia zawodowego dla policjantów pionu prewencyjnego oraz kryminalnego, tj. dzielnicowych, policjantów z ogniw patrolowo-interwencyjnych, dyżurnych, ale również policjantów z komórek dochodzeniowo-śledczych.

2. W związku ze wzrostem liczby małoletnich ofiar przemocy niezbędne jest zwrócenie większej uwagi na sytuację dzieci, szczególnie w wieku do 13 roku życia, które pozostają w rodzinach dotkniętych problemem przemocy, by zapobiegać sytuacjom znęcania się nad nimi przez rodziców, bądź też opiekunów prawnych. Niepokojący jest bowiem fakt, iż przy

wzroście ich liczby jednocześnie obserwuje się spadek liczby dzieci przewiezionych w związku z przemocą do placówek opiekuńczych lub też do innych członków rodziny. Może to oznaczać, że dzieci pozostawiane są w domu rodzinnym w warunkach, które mogą potencjalnie stanowić zagrożenie dla ich zdrowia, a nawet życia.

3. Należy kontynuować znaczną aktywność policjantów w obszarze związanym z przekazywaniem informacji dotyczących sytuacji przemocowych do podmiotów realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy. Istotne jest, by utrzymywać obserwowaną tendencję, świadczącą o dobrym poziomie współpracy między instytucjonalnej, która w konsekwencji umożliwić może budowanie oraz rzeczywiste funkcjonowanie w środowiskach lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy w rodzinie opartych na działaniach interdyscyplinarnych. Natomiast w pięciu województwach (kujawsko-pomorskim, śląskim, małopolskim, lubelskim oraz podkarpackim), a także na terenie podległym KSP należy monitorować przyczynę odnotowania liczby przekazanych informacji mniejszej od liczby niebieskich kart założonych przez policjantów, gdyż to zjawisko może świadczyć o nieinformowaniu przez Policję specjalistycznych podmiotów o części przypadków przemocy w rodzinie stwierdzonych na podległym im terenie.

4. Ponadto, konieczne jest rozpatrzenie możliwości przeprowadzenia czynności badawczych wynikających z „*Planu pracy Biura Prewencji KGP...*” dotyczących realizacji przez jednostki organizacyjne Policji procedury „Niebieskie karty” na terenie podległym Komendzie Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu, a także Komendzie Wojewódzkiej Policji w Szczecinie. Analiza danych statystycznych dotyczących poszczególnych województw pozwoliła bowiem stwierdzić, iż w przypadku województwa dolnośląskiego zadziwiająco niska jest ogólna liczba interwencji domowych, która na przestrzeni 2008 roku wyniosła zaledwie 9 943 przypadki, podczas gdy na terytorialnie porównywalnych obszarach osiągnęła wielokrotność tej wartości (np. woj. małopolskie - 60 987 interwencje, woj. wielkopolskie 26 996). Z kolei w przypadku województwa zachodniopomorskiego zwraca uwagę niska liczba interwencji podjętych wobec przemocy w rodzinie, która wynosi niespełna dwa tysiące przypadków (1 942), co stanowi zaledwie 5,7% ogólnej liczby wszystkich interwencji domowych.

**Dane liczbowe z interwencji domowych wobec przemocy w rodzinie
przeprowadzonych w 2008 roku**

Lp.	KWP/KSP	Białystok	Bydgoszcz	Gdańsk	Gorzów Wlkp.	Katowice	Kielce	Kraków	Lublin	Łódź	Olsztyn	Opole	Poznań	Radom	Rzeszów	Szczecin	Wrocław	KSP	Razem
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
1.	Liczba interwencji domowych (ogółem)	28 544	37 061	41 140	23 574	105 502	13 263	60 987	40 171	58 543	30 195	28 338	26 996	48 596	32 040	33 786	9 943	39 972	658 651
	W tym: dot. przemocy w rodzinie (NK) (wraz z udziałem procentowym w ogólnej liczbie interwencji domowych)	3 333 (11,7%)	6 331 (17%)	3 599 (8,7%)	3 639 (15,4%)	7 817 (7,4%)	5 413 (40,8%)	5 964 (9,7%)	3 725 (9,3%)	4 285 (7,3%)	3 913 (12,9%)	2 599 (9,2%)	9 579 (35,5%)	8 722 (17,9%)	5 018 (15,7%)	1 942 (5,7%)	6 939 (69,8%)	3 637 (9,1%)	86 455 (13,1%)
2.	Miejsce interwencji: - miasto	2 167	3 724	2 146	2 211	6 165	2 322	2 910	2 016	3 050	2 228	1 585	5 839	3 988	2 130	1 240	4 836	3 007	51 564
	Miejsce interwencji: - wieś	1 166	2 607	1 453	1 428	1 652	3 091	3 054	1 709	1 235	1 685	1 014	3 740	4 734	2 888	702	2 103	630	34 891
3.	Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej (ogółem)	5 989	9 187	6 488	5 887	13 043	7 989	11 971	5 461	5 661	7 222	3 466	13 875	15 409	9 196	3 096	11 060	4 747	139 747
	W tym: - kobiety	3 138	6 132	3 441	3 393	7 302	4 959	5 800	3 556	4 064	3 686	2 302	8 607	8 519	4 873	1 864	6 967	3 382	81 985
	- mężczyźni	361	681	487	473	876	626	811	402	336	406	215	1 174	1 009	866	103	1 536	302	10 664
	- małoletni do lat 13	1 715	1 584	1 737	1 375	3 323	1 611	3 634	1 032	834	2 055	604	2 748	3 926	2 323	719	1 736	743	31 699

	- małoletni od 13 do 18 lat	775	790	823	646	1 542	793	1 726	471	427	1 075	345	1 346	1 955	1 134	410	821	320	15 399
4.	Liczba sprawc. przemocy dom. (ogółem)	3 353	6 461	3 612	3 653	7 859	5 425	5 986	3 748	4 295	3 921	2 656	9 205	8 841	5 048	1 923	7 015	3 567	86 568
	W tym:	112	317	122	187	330	187	280	157	265	189	136	529	266	170	78	381	236	3 942
	- kobiety																		
	- mężczyźni	3 222	6 131	3 481	3 455	7 517	5 226	5 692	3 587	4 024	3 721	2 512	8 655	8 560	4 861	1 844	6 611	3 326	82 425
	- nieletni	19	13	9	11	12	12	14	4	6	11	8	21	15	17	1	23	5	201
5.	Liczba sprawc. przemocy dom. zatrzymanych (ogółem)	1 226	2 862	1 556	1 757	3 939	2 221	2 540	1 718	2 038	2 022	1 137	2 421	4 057	2 844	828	3 206	1 804	38 176
	W tym:	18	93	33	54	116	37	56	48	55	70	44	80	67	55	15	196	66	1 103
	- kobiety																		
	- mężczyźni	1 207	2 767	1 521	1 701	3 821	2 184	2 482	1 669	1 981	1 948	1 093	2 339	3 988	2 785	812	3 008	1 738	37 044
	- nieletni	1	2	2	2	2	0	2	1	2	4	0	2	2	4	1	2	0	29
6.	Liczba sprawców pod wpływem alkoholu (ogółem)	2 058	5 065	2 463	2 613	5 491	4 205	4 298	2 766	3 120	2 917	1 803	6 447	6 554	3 471	1 351	5 246	2 132	61 991
	- kobiety	45	173	62	109	181	90	125	69	104	91	76	235	128	92	48	226	95	1 949
	- mężczyźni	2 011	4 880	2 397	2 502	5 308	4 113	4 170	2 696	3 014	2 823	1 727	6 197	6 424	3 373	1 302	5 014	2 036	59 987
	- nieletni	2	3	4	2	2	2	3	1	2	3	0	15	2	6	1	6	1	55
	W tym: przewiezionych do izby wytrzeźwień	685	1 848	465	991	2 799	1 302	1 285	266	291	285	133	1 956	293	540	262	1 204	829	15 434
	- kobiety	12	50	11	40	78	27	30	5	21	27	0	68	0	11	6	47	43	476
	- mężczyźni	673	1 797	453	950	2 720	1 275	1 254	261	270	258	133	1 888	293	529	254	1 157	786	14 951
	- nieletni	0	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	7
	W tym: przewiezionych do polic.pom.dla osób zatrzym.	541	933	1 090	753	1 061	919	1 005	1 370	1 663	1 704	1 039	1 649	3 513	2 288	514	1 959	501	22 502
	- kobiety	7	43	22	19	35	10	21	38	31	38	45	30	60	43	10	63	12	527
	- mężczyźni	533	890	1 067	734	1 025	909	983	1 332	1 630	1 663	994	1 618	3 452	2 241	504	1 894	489	21 958
	- nieletni	1	0	1	0	1	0	1	0	2	3	0	1	1	4	0	2	0	17

7.	Liczba przypadków udzielenia pomocy med.	111	173	204	281	279	125	356	132	141	141	63	475	357	329	122	251	193	3 733
	-pokrzywdzona	39	77	54	56	107	58	146	33	24	37	29	85	48	55	12	71	56	987
	-sprawca	72	96	150	225	172	67	210	99	117	104	34	390	309	274	110	180	137	2746
8.	Liczba dzieci przew. do plac. lub rodziny	30	13	12	19	27	10	32	3	4	9	17	26	7	7	13	21	58	308

Zestawienie statystyczne postępowań przygotowawczych z artykułu 207 kk prowadzonych w 2008 roku przez KWP/KSP w związku z procedurą „Niebieskie karty”

Lp.	KWP/KSP	Białystok	Bydgoszcz	Gdańsk	Gorzów Wlkp.	Katowice	Kielce	Kraków	Lublin	Łódź	Olsztyn	Opole	Poznań	Radom	Rzeszów	Szczecin	Wrocław	KSP	Razem
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
1.	WSZCZĘTE	621	159	467	560	2 640	216	1 145	177	577	604	339	1 156	988	439	516	742	1 435	12 781
2.	STWIERDZONE	242	90	212	280	1 588	167	571	113	266	430	172	832	543	266	376	401	660	7 209
3.	ZAKOŃCZONE	365	146	307	307	2 397	204	826	153	276	546	233	992	825	354	412	636	1 242	10 221

Liczba informacji związanych z realizacją procedury „Niebieskie karty” przekazanych w 2008 roku przez jednostki Policji do instytucji poza policyjnych

Lp.	KWP/KSP	Białystok	Bydgoszcz	Gdańsk	Gorzów Wlkp.	Katowice	Kielce	Kraków	Lublin	Łódź	Olsztyn	Opole	Poznań	Radom	Rzeszów	Szczecin	Wrocław	KSP	Razem
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
1.	Liczba przesłan. informacji do: ośrodków pomocy społecznej	2 134	3 136	2 006	1 583	2 317	2 328	1 801	851	1 477	1 388	1 454	4 158	3 628	869	1 285	5 413	1 344	37 172
	- gmin. kom. rozwiąz. probl. alkoholowych	820	1 744	1 287	1 034	1 898	1 068	1 645	504	1 257	951	1 288	3 473	3 254	987	2 046	3 332	1 249	27 837
	- placówek służby zdrowia	17	154	7	12	23	3	153	4	85	37	26	49	3	19	37	229	27	885
	- placówek szkolno-wych.	42	39	9	46	2	52	15	4	9	1	7	47	82	9	274	172	109	919
	- organizacji pozarządowych	284	184	646	250	136	236	253	163	339	107	108	492	544	9	220	1 625	204	5 800
	- innych	974	781	812	1 032	1 165	883	1 809	409	1 447	1 135	1 471	1 627	2 029	666	966	6 092	226	23 524
	Razem	4 271	6 038	4 767	3 957	5 541	4 570	5 676	1 935	4 614	3 619	4 354	9 846	9 540	2 559	4 828	16 863	3 159	96 137

*Dyrektor
Biura Prewencji
Komendy Głównej Policji*

insp. Michał CZESZEJKO-SOCHACKI

-opracowano w Biurze Prewencji KGP